

april 2015

SamenKerk ³

Uitgave van het Bisdom Haarlem - Amsterdam

**Hoe nu verder
met de kerk?**

pagina 4

Beleef Pasen

pagina 15

Zalig Pasen!

In dit nummer

Woord van de bisschop	4
Kroniek en agenda	7
Kerkengek: Het land van Paus Franciscus	8
Catechese: DVD-serie Catholicism	10
Pasen in het oude Rome	12
Op pelgrimstocht naar Rome	14
Beleef Pasen	15
Paaspuzzel	18
Geboekt	20
Parels uit de Schattengrot: Fundamentalisme	21
Van Onderop	22
Kort nieuws	24
Jongeren	26
Personalia	29
Kleurplaat	31
Belicht: Uw bericht voor de Paus	32

Colofon

Samen Kerk is het informatieblad binnen het Bisdom Haarlem - Amsterdam en verschijnt tienmaal per jaar nummer 3 jaargang nr. 40

Hoofredactie

Wim Peeters

Eindredactie

Christel Kersters-Van der Pijl

Redactie

Christel Kersters-Van der Pijl, Wim Peeters, Eric van Teijlingen, Petra Vermeer

Medewerkers:

Marcel Poorthuis, Hein-Jan van Ogtrop, Mirjam Spruit-Borst, Marius van der Knaap, Rob Mascini, Eugene Jongerden, Eric Fennis

Redactieadres:

Samen Kerk
Postbus 1053,
2001 BB Haarlem
Telefoon: (023) 511 26 60

Faxnummer: (023) 511 26 59
IBAN: NL86 ABNA 0230 8523 19
E-mail: pvermeer@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
Internet: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Abonnementsprijs:

€ 30,00 per jaar; buitenland: € 36,00 per jaar
Abonnementenadministratie: (023) 511 26 40

Advertenties:

Borgerpark Media
Postbus 8027
6060 AA Posterholt
Telefoon: (0475) 711 362
E-mail: info@borgerparkmedia.nl
www.borgerparkmedia.nl

Vormgeving/technische realisatie:

Novente vormgevers, Lunteren

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen. Verantwoordelijken kunnen reageren via bovenstaand adres.

Zalig Pasen!

De winter was niet koud, maar grijs, en duurde wel erg lang. Alle reden om niet alleen in ons hart, maar ook buiten, uit te zien naar Pasen, naar het nieuwe leven.

Op de omslag ziet u een plaat van uitbundig nieuw leven, dat verwijst naar die eerste Paasmorgen: "Hij is verrezen, Hij is niet hier". Eeuwenlang heeft de mens gezocht naar een weg, om door de dood heen te gaan. Met onverwoestbare grafmonumenten, waarin het lichaam van de overledene 'veilig' was en met kostbare gaven die de goden van de onderwereld mild moesten stemmen. Er was de 'troost' van wijsgeren die zeiden dat het met de dood allemaal afgelopen was.

Maar als God in zijn werkelijkheid komt, blijkt het mysterie van het leven Zijn mysterie. Wel was de menselijke intuïtie waar, dat er een mensenoffer nodig was om de drempel van de dood over te gaan, maar dat mensenoffer was niet de groep slaven en vrouwen die met de heer werd meegegeven in de dood. Nee, God zelf voltrok het offer aan zichzelf, de Zoon bood zich aan de Vader aan op Golgotha.

Dit nummer van Samen Kerk is dan ook een echt Paasnummer. De Bisschop schetst een perspectief van de kerk in onze streken, realistisch en optimistisch, zoals ons geloof is.

Diaken Rob Mascini neemt ons mee naar het oude Rome, en laat zien hoe de eerste christenen daar Pasen vierden.

Een drietal schilderijen geven ons de hoogtepunten van de Goede Week.

Natuurlijk zijn er de vaste rubrieken, met onder meer een levensgrote Paaspuzzel.

Het is hier ook het moment om de pelgrims naar Rome een goede en vruchtbare reis toe te wensen. Als het volgende nummer van Samen Kerk uitkomt, zijn zij amper terug.

En u, lezer in het algemeen, wensen redactie en medewerkers een Zalig Pasen. <

Wim Peeters, hoofdredacteur

Hoe nu verder met de kerk?

De media hebben de laatste tijd veel aandacht besteed aan kerkelijke ontwikkelingen. Visieverschillen en misverstanden beheersten de discussie. Zelf kreeg ik ook vaker de vraag voorgelegd wat nu eigenlijk het beleid is in ons eigen bisdom inzake secularisatie, krimp en kerksluitingen. Ieder bisdom volgt hierin eigen wegen. In verschillende nota's en artikelen is hier al veel over gezegd. Voor uw informatie eerst zet ik graag nog eens een paar praktische uitgangspunten, die we hierbij in ons bisdom hanteren, op de rij.

Praktische organisatie en spirituele missie

Ook bij ons hebben parochies zich verenigd in grotere verbanden. Van 175 parochies zijn we gegaan naar 45. Sommigen via fusie, anderen in een federatie met alleen bestuurlijke eenheid. We kunnen het ons gelukkig permitteren om dit niet al te grootschalig te doen. Inzake kerkgebouwen bestaat er geen diocesaan 'masterplan'. Het is aan de nieuwe besturen en pastorale teams om te bezien hoe kerkbezoek en financiën zich ontwikkelen, en hierover voorstellen te doen. Herbestemming van kerken is alleen een uiterste optie als het echt niet meer anders kan. In dorpen met één kerk in het centrum, is sluiting geen optie. Zoals iemand terecht zei: 'We kunnen God toch niet uit ons dorp weghalen.' Wel kan het zijn dat een kerk een meer beperkte functie krijgt, als trouw- en rouwlocatie en incidenteel voor weekendvieringen, zoals in het buitenland normaal is. We vragen besturen en pastorale teams om de vieringstijden zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen, opdat de priester(s) op meerdere plaatsen eucharistie kan vieren. Waar echt geen eucharistie mogelijk is, mag een diaken of pastoraal werker met een

De weg van de kerk is het om het huis te verlaten, en hen te zoeken die ver weg zijn...

zending en benoeming van de bisschop in het weekend een woord/ communieviering houden, en bij uitvaarten een gebedsviering. Ook vrijwilligers met toerusting en authentiek geloof kunnen op verzoek van de pastoor bij bijzondere gelegenheden en uitvaarten voorgaan in een gebedsviering zonder communie-uitreiking. Ook in catechese, pastoraat en diaconie vraagt het bisdom samenwerking, en biedt daarvoor cursussen aan voor vrijwilligers en besturen. Op dit moment zijn de parochies bezig om langs deze lijnen hun pastoraat te organiseren. Het bisdom ondersteunt en begeleidt dit. Meer wil ik er op dit moment niet over zeggen. Waarom?

We leven in een tijd en in een wereld met enorme problemen. Veel mensen kijken met zorg of zelfs angst naar de toekomst. We merken dat steeds meer mensen zich weer de existentiële vragen stellen: Wie ben ik als mens? Wat is de zin van mijn leven? Bestaat God? Is er leven na de dood? Meer dan ooit heeft juist de kerk een taak om hierbij richting en oriëntatie aan te bieden, vanuit de Schrift en het geloof van eeuwen. In plaats daarvan lijkt het soms alsof we vooral bezig zijn met uiterlijke zaken, met organisatie, financiën en gebouwen. Dat moet wel gebeuren, maar soms voelt het alsof we hierin worden vastgehouden. Vaak als we de focus meer willen verleggen naar evangelisatie en missionering -is ook mijn frustratie- doemt er wel weer ergens een probleem of conflict op, dat veel tijd en energie opsloort. Paus Franciscus heeft hier recentelijk op gewezen. Hij benadrukt keer op keer dat achter alle uiterlijke dingen ook een geestelijke strijd schuil gaat, vaak zonder dat we het zelfs merken. Er is geen paus die zo vaak de boze

geest naar voren brengt als een werkelijke kracht die in en door alles heen werkt, en de zwakheid van mensen gebruikt om wanorde en verdeeldheid te zaaien. We zien het in de wereld, de kerk en ons eigen leven. Het is goed voor ons ook dat te weten en te weerstaan. Natuurlijk, ook de paus is bezig praktisch orde op zaken te stellen, waar dat nodig is, maar probeert toch steeds de kern van de Blijde Boodschap voorop te stellen. "De weg van de kerk is het om het huis te verlaten, en hen te zoeken die ver weg zijn", zo is zijn kerninspiratie, "om Gods barmhartigheid te brengen aan iedere persoon die er met een oprecht hart om vraagt". Dat is precies de missionaire opdracht van de Kerk. Het is ook de boodschap van Pasen.

De blijde boodschap van Pasen

Veel mensen in onze tijd hebben moeite om dat te zien. Ze ervaren God als ver weg. Ze bespeuren Zijn hand niet in hun leven en hebben het gevoel alleen gelaten te zijn in een kil universum. De heilige Schrift leert ons »

te kijken met andere ogen. Het laat ons een God zien die bestaat en liefheeft. Die handelt in de geschiedenis en in het leven van mensen. 4000 jaar geleden riep Hij Abraham. Hij sprak tot Mozes en de profeten. Op unieke wijze kwam Hij tot het meisje Maria van Nazareth. Uit haar werd de Christus geboren, Zoon van God en zoon van mensen. Het Kind groeide op en noemde God Zijn Vader. Hij deed wonderen en tekenen, aanvaardde de dood en kwam weer tot leven. Met Pinksteren stortte Hij zijn Geest uit over de leerlingen en beloofde mét hen te

... om Gods barmhartigheid te brengen aan iedere persoon die er met een oprecht hart om vraagt

blijven tot het einde van de tijd. Op unieke wijze leeft Hij verder in zijn Kerk. Dit mysterie van Gods áánwezigheid is het hart van de kerk. “Waar twee of drie bijeen zijn in mijn Naam, daar ben Ik in hun midden.” In het Woord van de Schrift spreekt Hij je aan. In de sacramenten raakt Hij je aan, vergeeft je zonden en voedt je ziel. Als het zicht op Gods aanwezigheid in de geloofsgemeenschap verwatert, dan sterft de kerk. Waar Hij wel geloof en eerbied vindt, brengt Hij leven, nu en over de dood heen, en sterkt ons in de hoop, de vreugde en de liefde.

En gelukkig worden nog steeds veel mensen door dit evangelie geraakt. Vergrijzing en krimp moeten we onder ogen zien, maar het is zeker niet de hele waarheid. Pasen is het moment bij uitstek waarop in vele parochies weer jonge en ook oudere mensen worden gedoopt en in de kerk opgenomen. Het is voor mij een hoopvol teken dat de heilige Geest zijn eigen wegen gaat. De kerk is tenslotte geen gemeenschap waarvoor we met ‘slimme’ campagnes leden kunnen werven, maar een volk dat de Heer zelf samenbrengt. “Niet jij hebt Mij uitgekozen,

maar Ik u...” Hij heeft ieder van ons persoonlijk gevonden, zijn hand op je gelegd en je gevoerd naar gemeenschap met zijn andere volgelingen. Zo deed Hij het op radicale wijze al bij Paulus. Op weg naar Damascus werpt een lichtflits hem van z'n paard en hij hoort een stem: “Saul, Saul, waarom vervolgt gij Mij...?” De Stem stuurt hem naar Ananias, die hem doopt en in de kerk opneemt. Natuurlijk, we moeten als kerk wel laten zien dat we er zijn, en door ons geloof en ons leven een echt getuigenis proberen te geven. Maar het eigenlijke werk doet God zelf. Moge nu met Pasen vele mensen door zijn liefde worden geraakt en de weg naar hun hemelse Vader en Verlosser weer terugvinden. <

Bisschop Jozef Marianus Punt

Uit de agenda en de kroniek van de bisschoppen

- Op 2 maart was de bisschop aanwezig bij de maandelijkse Willibrorddag in de Tiltenberg.
- Op 3 maart bezocht de bisschop Amsterdam op uitnodiging van de Syrisch Orthodoxe Patriarch die daar te gast was. Ook de hulpbisschop was daarbij aanwezig.
- Op 6 maart waren beide bisschoppen aanwezig bij het voorbereidingsweekend voor de diocesane bedevaart te Heiloo.
- Beide bisschoppen vergaderden op 10 maart met de Bisschoppenconferentie in Utrecht.
- In Nieuwe Niedorp heeft de bisschop op 12 maart enkele studenten aangesteld tot lector en acoliet.
- Op 13 maart bezochten de beide bisschoppen de jaarlijkse receptie in de Nuntiatuur b.g.v. de verjaardag van de pauskeuze.
- De bisschop vergaderde op 17 maart met het bestuurscollege van het Militair Ordinariaat, en op 18 maart met de Permanente Raad van de Bisschoppenconferentie.
- Op 19 maart bracht de bisschop een bezoek aan de abdij van Egmond om daar het hoogfeest van St. Jozef te vieren.
- Beide bisschoppen waren aanwezig bij de verschillende vieringen van de Stille Omgang in de nacht van 20 op 21 maart.
- Op 27 maart waren beide bisschoppen bij de Avond voor de Martelaren in Amsterdam.
- De bisschop vierde op 29 maart de Palmzondagviering in de Kathedraal. De hulpbisschop heeft 's middag Palmzondag gevierd met de jongeren.
- De beide bisschoppen vierden op 1 april de Chrismamis in de kathedraal.
- De bisschop vierde het H. Triduüm afwisselend in de kathedraal en in Heemstede.
- Op het hoogfeest van Pasen is de bisschop in de kathedraal geweest.
- De Diocesane Pastorale Raad komt op 8 april met de bisschop samen.
- Op 12 april is de bisschop te Heiloo vanwege de viering van de Zondag van de Goddelijke Barmhartigheid.
- De Korpsdag van het Militair Ordinariaat wordt op 15 april in Bovendonk gehouden, in aanwezigheid van de bisschop.
- Op 20 april vergaderen de beide bisschoppen met de leden van de priesterraad.
- De bisschop bezoekt op 21 april a.s. het Ziekentriduüm te Hilversum.
- Op 23 april vergaderen beide bisschoppen met het bestuur van de VPW, de beroepsvereniging van r.-k. pastores.
- De bisschop is op 26 april te Overveen i.v.m. de presentatie van pastoor B. Putter en kapelaan N. Kerssens.
- De beide bisschoppen zijn van 2 t/m 7 mei te Rome i.v.m. de diocesane bedevaart.

Ontmoeting bisschop Punt en hulpbisschop Hendriks met de Syrisch Orthodoxe Patriarch op 3 maart jl.

De basiliek van de Virgen van Luján

Twee jaar terug begon Zijne Heiligheid Paus Franciscus, in de wandel Jorge Mario Bergoglio, zijn pontificaat. Op 13 maart 2013 was hij tot Paus gekozen. Terstond ontwikkelde hij een eigen stijl. Zou dat iets te maken hebben met zijn geboorteland Argentinië? Ter ere van hem deze maand een beschouwing over zijn land en over de mooie kerken daar, met name die in het bergte.

Jacob (in fauteuil met boek) uit Humahuaca

De kerk van Tilcara

Het land van Paus Franciscus

Vanuit Europa gezien

De verovering van Zuid-Amerika was een warrige actie. Na de ontdekking van Amerika in 1492 trokken de Spaanse en Portugese militaire hordes Midden- en Zuid-Amerika binnen. Via Peru en Bolivia trokken ze zuidwaarts de Andes over. Het grote zuidoostelijke continent onder de Steenbokskeerkring scheen zilver te bevatten, maar dat viel tegen. Het land waar dit artikel zich afspeelt heet toch Argentinië (zilver-land). De hoofdstad Buenos Aires ligt helemaal aan de oostkust op de hoogte van Kaapstad. De pinguïns zitten zuidelijker (in Patagonië). In de hoofdstad staat de oude kathedraal van de vroegere kardinaal Bergoglio S.J. Sinds 1586 is deze Metropolitan hoofdkerk zes keer herbouwd. Nu staat er een niet zo interessante neobarokke kerk met een koepel(tje) uit 1899. Boeiender is het plein van de dwaze moeders hier vlakbij. Niet ver van Buenos Aires ligt het heiligdom van de H. Maagd Lujan. De Heilige Paus Johannes Paulus II bezocht het in 1982. Lujan was eerder belangrijk dan Buenos Aires en het Heiligdom trok sinds de kolonisatie duizenden en duizenden bezoekers. In 1890 begon de bouw van de huidige enorme neogotische Basiliek door architect Ulderico Courtois. In 1930 was de kerk klaar. De torens halen met gemak de hoogte van de Utrechts Domtoren. Een enorm orgel van Cavallé-Coll ondersteunt de zang. De Schatkamer is ook interessant. Mooi, maar er zijn nog interessantere kerken. Op naar de bergen: het land van de Inca's en de lama's.

Boven de Steenbokskeerkring

Wie vanuit het zuiden komt langs de provinciehoofdstad San Salvador de Jujuy (met een kathedraaltje met een cactushouten plafond!) rijdt via de Ruta Nacional 9 het majestueuze rivierdal binnen waarin de oude koningsweg van de Inca's zich de bergen in slingert. Voorbij het schattige dorpje Tumbaya begint tussen de rode rotsen een enorme cacteeënwoestijn. Van boven naar beneden is de vallei bezaaid met deze enorme planten. Het lijken cyclopen (reuzen) die met korte armpjes hoog op de bergen het verkeer van de adelaars willen regelen. Ze groeien heel langzaam. Een plant van drie meter hoog heeft bijna driehonderd jaar nodig om zo groot te worden. Daarom zijn ze nu beschermd en mogen er geen planken van gezaagd worden zoals in San Salvador de Jujuy of Casabindo waar de preekstoel geheel van cactushout vervaardigd is.

De kerkjes

De route de bergen in was een koninklijke route, al in de Incatijd aangelegd. Mysterieuze heiligdommen treft men aan langs de weg. De kerstening van deze streek is door de Dominicanen en Franciscanen (de Jezuïeten zaten aan de andere kant!) ter hand genomen. De evangelisatie van deze streek was een groot succes, ook doordat het concilie van Trente had besloten dat de catechese in de eigen Indianentalen moest geschieden. Stevige witte kerkjes werden neergezet. De muren en gewelven zijn even dik als bij de Romaanse kerken in Frankrijk. Het sobere, geheel onversierde

exterieur van de kerken doet ze er ouder uitzien dan ze zijn. Europa met zijn wufte barok of rococo lijkt ver; Cluny (de grote Romaanse abdij in Midden-Frankrijk) dichtbij. Zo ligt er tussen Noord-Chili en Bolivia ingeklemd een grote serie kerken, die opvallen door hun krachtige eigen (ten onrechte toch nog 'koloniaal' genoemde) stijl.

Naar binnen

De kerken in de noordelijke Andes vallen niet alleen op door hun kloeke architectuur maar vooral door hun kleurige versiering. De altaarwand is meestal geheel gevuld met een retabel. Gezellig aangeklede heiligenbeelden staan in de nissen; een teener-Jesus in een wit kazuifeltje, Laurentius in een Inca-achtige uitdossing enzovoorts. Verder zijn alle wanden spierwit. Alleen onderaan is er een kleine strip tot anderhalve meter hoog van zwarte krullen. Opvallend zijn echter de reusachtige schilderstukken die in veel kerken hangen (soms één bij twee meter groot) van profeten, koningen en aartsengelen.

Profeten, koningen en merkwaardige aartsengelen

Deze enorme schilderijen zijn meestal geleverd door de ateliers van Cusco in Peru. Indiaanse artiesten mochten meehelpen en soms ook heldendaden van Incakoningen schilderen, mits die deden denken aan de verhalen van David en zijn opvolgers. De door Spanje geïmporteerde Vlamingen waren in de ateliers de baas en de inspiratiebronnen waren meestal Vlaamse gravures en schilderijen in de stijl van Rubens. De schilderijen hadden catechetische en propagandistische doelen.

Zondagmorgen in het bergdorp Tilcara

Zo treft men in Humahuaca (op 3000 meter hoogte gelegen!) een serie aan van twaalf reusachtige schilderstukken waarop men Jacob, Mozes, Elia, Jesaja, Jeremia, David, Samuel, Josafat enz. enz. aantreft. Je mag in de kerkjes niet flitsen, maar terwijl mijn medereizigers de koster aan de praat hielden heb ik dat voor *Samen Kerk* toch gedaan. Aardig catechesemateriaal. Verbijsterd was ik echter toen ik in andere kerken (die van Uquia en Casabindo) series enorme panelen aantrof van aartsengelen gekleed als de Spaanse soldaten van die dagen. Om indruk te maken op de plaatselijke bevolking werden de veroveraars afgebeeld als de engelen die de Indiaanse bevolking tegen de macht van de Boze kwamen beschermen. Afschuwelijke politieke propaganda eigenlijk. Wat de schilderijen wel uniek maakt is dat deze engelen een mengeling zijn van aristocratische luxe, krijgshaftigheid, verwijfdheid (veel kant en weelderige tierelantijnen) en dandyisme. In Europa zijn de engelen seksloos, hier niet!

Een volwassen kerk

Een zondag in Tilcara: buiten een drukke markt; binnen net zo druk. Aan het begin van de viering worden ouders met hun dopelingen bij de deur ontvangen: 'wilt gij dat uw kinderen gedoopt worden?' Een processie trekt de kerk in. De zondagslezingen worden gelezen. Daarna weer een ondervraging: 'verzaakt ge aan de duivel?' Natuurlijk!! Dan de schriftuitleg: de kleine Indiaanse pastoor preekt vol vuur! Hij loopt door het middenschip heen en weer; niemand kan zich voor zijn borende blik verschuilen. Na de viering zegt de priester: 'sommige gasten uit de stad klagen dat de vieringen bij ons zo lang duren. Wij houden daarvan. Als wij ooit in de stad komen denken wij: 'zo kort kan toch niet.' De kerk van Argentinië is een kerk van actie en jeugd. In de kerk van Latijns-Amerika is een bijzondere ontwikkeling aan de gang waar we niets over horen. Er komen steeds minder buitenlandse missionarissen. De bisschoppen kiezen nu ook (zelf) bewust voor een eigen diocesane

Fatterige aartsengel (met kant en geweer) uit Casebindo

Judith (met Lama) uit Casebindo

clerus. Het probleem is echter dat ze deze priesters niet kunnen onderhouden. De parochianen moeten hun pastores in hun levensonderhoud voorzien. En daarmee zijn de rollen omgedraaid. Tot voor kort konden gelovigen die het moeilijk hadden bij de pater op de deur kloppen en vragen om kleding, medicijnen en voedsel. De pater uit Europa had meestal wel wat toegezonden gekregen van het thuisfront. Nu heeft de pastoor steun nodig. De kerk ontcleraliseert, wordt arm met de armen. In de dorpen en stadswijken van dit prachtige land is dan de eerste opdracht van de kerk: de opbouw van de onderlinge solidariteit. De profeten en koningen van Israël kijken tevreden op de gelovige schare neer. Hun hoorders zijn volwassener dan de gelovigen van Europa en dan hebben ze ook nog een Paus die hier vandaan komt als medestander. <

Hein Jan van Ogtrop, Haarlem

Enkele gegevens zijn ontleend aan het boek *Helden, heiligen en pioniers blz. 84-92 van Rob Mascini en Hermann en Dorris Schweikart, Adveniat 2013.*

DVD-serie Catholicism

Nieuw catechesemateriaal voor parochies en groepen

Het Katholiek Alpha Centrum en uitgeverij Betsaida hebben zich het afgelopen jaar ingezet om het catechesemateriaal *Catholicism* voor de Nederlandse markt gereed te maken. Op 19 februari jl. werd in Haarlem een eerste versie van het materiaal aangeboden aan Mgr. Hendriks. *Catholicism* bestaat uit 10 inleidingen van ongeveer 50 minuten op dvd. De inleidingen bieden een unieke reis door de wereld van het katholieke geloof. Ze worden gegeven door Father Robert Barron en zijn Nederlands ondertiteld. Bijzonder is dat er gefilmd is op 50 locaties in 15 landen. Er bevindt zich een handleiding bij de dvd met informatie hoe dit materiaal te gebruiken in parochies en diverse groepen.

Samen Kerk stelde een aantal vragen aan enkele initiatiefnemers van de Nederlandse vertaling van dit project: Helen Opstal en pastoor Jeroen Smith van het Katholiek Alpha Centrum.

Waarom zijn jullie zo enthousiast over dit materiaal?

“De Amerikaanse priester Fr. Barron bezoekt enorm veel prachtige locaties en geeft ter plaatse op aantrekkelijke en aansprekende wijze uitleg over de waarheid en

schoonheid het katholieke geloof. Het is mooi, eigentijds en verdiepend materiaal.”

Voor welke doelgroep(en) is dit materiaal geschikt?

“Eigenlijk is *Catholicism* voor iedereen. Iemand die niet gelooft, kan zich door de mooie beelden laten informeren over wat katholieken geloven. Heeft iemand de *Alpha*-cursus gevolgd en denkt erover om katholiek te worden? Dan is dit een heel goede vervolgstap. En voor menig katholiek zal het een bemoediging zijn... De Kerk wereldwijd leeft!

Catholicism is zoals ook onze internetcursus *WaaromJezus-rk.nl*, *Alpha* en *CaFE (Catholic Faith Exploration)* een intergenerationeel aanbod. Onze Nederlandse bisschoppen hebben ons aangemoedigd om hierop alert te zijn: dat alle leeftijden aangesproken worden. Voor tieners en jongeren is er van ons aanbod altijd een eigen versie, maar voordat we met *Catholicism* aan de slag gingen hoorden we dat een vader met zijn dochter enorm hadden genoten van de Engelse versie. Dus zelfs deze groep kan er zijn voordeel mee doen.”

Kunnen jullie enkele voorbeelden geven in welke groepen of situaties (delen van) dit materiaal gebruikt kan worden?

“De mogelijkheden zijn enorm. Natuurlijk is het als catecheseaanbod in de parochie heel geschikt. Zeker in deze tijd dat pastores zich minder vrij weten te maken

voor een van de meest essentiële dingen, namelijk de geloofsoverdracht. Dit aanbod vraagt ook niet al te veel voorbereiding.

Verder kun je denken aan de doopvoorbereiding en delen ervan kunnen gebruikt worden voor de ouders van eerste communicanten. In de handleiding is aangegeven hoe deze afleveringen gebruikt kunnen worden bij de *Catechismus van de Katholieke Kerk* en de *Youcat* (jongerencatechismus).

De opzet bij een bijeenkomst in de parochie kan als volgt: eerst ontvangst met koffie en thee, vervolgens de aflevering kijken (tussendoor even pauzeren) en daarna uiteen in gespreksgroepjes met één of twee gespreksleiders (zie de website voor enkele tips hierbij).

Maar ook gewoon thuis met familie en vrienden is de DVD-serie prima te gebruiken. Het is niet altijd eenvoudig om mensen te zeggen wat je gelooft en zo kan er naar aanleiding van het kijken naar een aflevering met elkaar een (geloofs)gesprek op gang komen.”

Wat hopen jullie te bereiken met de verspreiding van dit materiaal?

“Dat mensen gaan merken dat een persoonlijke omgang met Jezus mogelijk is en de moeite waard binnen de gemeenschap van de Katholieke Kerk. En dat degenen die een persoonlijke relatie met Jezus hebben, zich bemoedigd weten. Omdat ze door de serie zien en ervaren dat het katholicisme over heel de wereld wordt geloofd en beleden.”

Opnames *Catholicism* met father Robert Barron

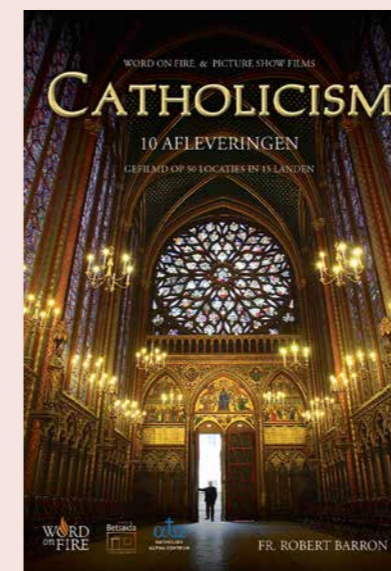
Wat vind je zelf de mooiste inleiding/ aflevering en waarom?

“Dat is een moeilijke vraag omdat elke aflevering een heel wezenlijk aspect van het katholieke geloof belicht. We hebben ons lange tijd gebogen over de ondertitels, de beelden waren daar niet altijd bij. Laatst keken we de eerste aflevering helemaal (voordat de serie definitief werd gemaakt) en concludeerden we dat het echt heel mooi materiaal is. Het verheugt ons dat fr. Barron zoals ook bij *Alpha*-cursus, helder spreekt over de kern van het katholieke geloof. We zullen het alvast maar verklappen: dat is geen leer of boek, maar een persoon ... Jezus, God de Zoon!” <

Mirjam Spruit-Borst

Overhandiging van de DVD-serie *Catholicism* aan mgr. Jan Hendriks door Jeroen Smith. Links op de foto Miek Derks (Uitgeverij Betsaida) en Helen Opstal (Katholiek Alpha Centrum)

Meer informatie

Voor meer informatie en het bekijken van de trailer: www.catholicism.nl

In de tien afleveringen komen de volgende thema's aan de orde: Jezus, God en mens – Het onderricht van Jezus – Het mysterie van God – Maria, de Moeder van God – Petrus en Paulus – Christus en de Kerk – Liturgie en Eucharistie – De gemeenschap van de heiligen – Gebed en geestelijk leven – Het eeuwig leven.

Er zijn posters en flyers beschikbaar voor de lokale promotie, evenals een speciale gebedskaart voor de *Catholicism*-bijeenkomsten.

Catholicism is te bestellen bij:

Katholiek Alpha Centrum, info@rk-alphacentrum.nl, 06-232 53 202

Uitgeverij Betsaida, info@betsaida.org, 073-613 2000

De kosten zijn € 39,90 (exclusief verzendkosten)

De paaskaars in de Santa Maria in Cosmodin

Zo vlak voor Pasen zou ik u graag mee willen nemen naar de Santa Maria in Cosmedin. Het is een zeer oude kerk, gebouwd op de plek waar vroeger een markt was in Rome, vlak bij de haven waar het graan overal uit de wereld werd aangevoerd. Deze kerk wordt een 'diaconia' genoemd. Oorspronkelijk was het een voedselbank, opgericht en bestuurd door een diaken. Nu nog zien we naast de hoofdingang grote stenen waarop staat geschreven wanneer men recht had op een voedselpakket. Er waren meerdere diaconia's in Rome, allemaal geleid door diakens. En het werk op de markt werd dan ook diaconie genoemd. Nu zijn de meeste diaconia's omgebouwd tot kerken. Eén diaconia is nog steeds als voedselbank actief. Dat is de Sant' Alessio op de Aventijnse heuvel. Al honderden en honderden jaren wordt daar eten uitgedeeld aan de armen van de stad. Nu denkt u misschien: Wat heeft dit met Pasen te maken? Wel, daarvoor moeten we de kerk ingaan. In deze heel eenvoudige kerk zien we nog het oorspronkelijke kerkmeubilair uit de eerste eeuwen van ons christendom. Wat opvalt zijn twee hele grote... wij zouden zeggen... preekstoelen. Maar dat zijn het niet. Wat zijn ze dan wel?

Pasen in het oude Rome

We weten allemaal dat de eucharistie gevierd werd en wordt op het graf van een martelaar en later ook van een heilige. Nog steeds is er in ieder altaar een relikwie begraven. In die eerste eeuwen, met al die martelaren, was dit zeer indrukwekkend. Het was allemaal heel actueel. Veel christenen werden gruwelijk vermoord. Ze werden begraven in de catacomben, in nissen en in sarcofagen. Op zo'n sarcofaag van bijvoorbeeld een vermoord kind of een vermoorde moeder, vader, priester, bisschop vierde de kerk de verrijzenis: "Je kind is niet dood, het leeft. Met Christus is het gekruisigd, met Christus mag het nu in de hemel leven. Het wacht op de opstanding. Haar of zijn lichaam is getekend met de wonden van Christus." Later zou men die wonden ook als vijf kruisjes in de sarcofaag, de altaarsteen, beitelen.

Sarcofaag

En zo gebeurde het dat tijdens een eucharistieviering in een catacombe de bisschop tegen zijn diaken zei:

"Zoek een open sarcofaag op, hoog tegen de wand, en verkondig vanuit die open sarcofaag het evangelie... dat Christus leeft en dat alle gekruisigden zullen leven, dat lammen zullen lopen, blinden zullen zien, doven zullen horen, dat kleine mensen verheven worden, dat

Een hele oude afbeelding van een diaken die vanuit de open sarcofaag in de paasnacht het exultet zingt. Uit deze open sarcografen heeft zich de ambo ontwikkeld

hongerigen overladen zullen worden met gaven." En zo voegde de bisschop er aan toe: "Jij als diaken moet zijn als de engel van Paasmorgen bij het lege graf. Jij moet de mensen verkondigen dat we Jezus niet bij de doden moeten zoeken, maar bij de levenden, bij de mensen in Gallilea. Daar is Hij ons naar voor gegaan." Gallilea is de noordelijke provincie van Israel. Daar woonden arme boeren en arme vissers. Het is de plaats waar Nazareth ligt en waar het evangelie begonnen was. Op de oudste mozaïeken en fresco's in Rome kunnen we zien hoe de engelen de kleding van de diaken dragen, kleding die de diaken nog steeds draagt.

Zingen

Toen de vervolgingen voorbij waren, gingen men echte kerken bouwen. De gelovigen namen de sarcofaag met hun martelaar mee naar hun kerk. Het werd het altaar. Ze namen ook de kapotte open sarcofaag mee. Hij werd hoog in de kerk geplaatst. Vanaf die plaats las en zong de diaken het evangelie. Er kwam nog zo'n open sarcofaag. Van hieruit werden andere bijbelteksten gelezen. En de koorleider stond erin om de psalmen te zingen en het alleluia te zingen om het evangelie aan te kondigen.

De open sarcofaag van de Santa Maria Cosmedin

De Santa Maria in Cosmedin

Als een echte engel van Paasmorgen zong de diaken in de paasnacht het Exultet, de lofzang die wij nog steeds zingen als de paaswake begint en de paaskaars is aangestoken: "Laat juichen heel het koor der engelen..." In de Santa Maria in Cosmedin kunnen we ook zien hoe bij de sarcofaag waaruit het evangelie gezongen werd, een gigantische paaskaarskandelaar geplaatst werd. In andere oude kerken in Rome is die zelfs zo groot dat de koster er met een ladder in moet klimmen om hem te kunnen aansteken.

De engelen dragen de kleding van de diakens, duidelijk is de schuine stola te herkennen en de verticale banden (de clavi) op de dalmatiek. In feite was dit het gewaad van de bestuurders van het Romeinse Rijk. De diakens waren met de paus de bestuurders van de Kerk. De engelen hoorden tot de hemelse hofhouding.

Voedselbanken

Maar de diaken zong niet alleen het evangelie. Hij zong ook het "Ite missa est". Deze tekst hebben wij vertaald met: "Ga heen in vrede". Een tekst die niet betekent dat we naar huis kunnen gaan, omdat de Mis is afgelopen. Wij worden door de diaken gezonden om de vrede van wat we gevierd hebben, uit te dragen naar de mensen in de samenleving toe. Zo ging men heel concreet in die eerste eeuwen achter de diaken aan, naar de markten van de stad om eten uit te delen en voedselbanken te stichten. Het was deze sociale zorg die het christendom razend populair maakte en velen tot bekeering bracht.

Paaskaars

Nog steeds kunnen we in Rome zien hoe de eerste christenen Pasen vierden. Ze zongen het evangelie bij een gigantische paaskaars. Het was het evangelie dat liefde het wint van kwaad, leven van dood. Het is het evangelie dat Christus leeft en dat wij zullen leven. En we zien in Rome hoe ze daarvan getuigden in het zorgen voor ieder die het moeilijk had, voor de armen en de zieken van de stad. <

Rob Mascini, diaken

Op pelgrimstocht naar Rome

Met 780 pelgrims, inclusief 95 leden van het kathedrale koor, gaat het bisdom in de meivakantie op bedevaart of op pelgrimage naar Rome. De gidsen, reisleiders en pastoraal begeleiders, die op de reis de groepen begeleiden, kwamen op 6 en 7 maart bijeen voor een voorbereidingsweekend in Heiloo (zie de foto's) samen met begeleiders van het tiener-, jongeren- en gezinsprogramma. Ook wordt er per groep voor vertrek nog een informatieavond gepland voor de pelgrims met laatste informatie over het programma en praktische informatie over de reis.

Mgr. Punt viert de mis tijdens het voorbereidingsweekend voor de bedevaart

De begeleiders van de Rome-bedevoart

Foto's: Christianne Chin A Paw

Maar wat betekent eigenlijk het woord 'pelgrim'? Hieronder volgt een reflectie over dit thema door pastoor Eugène Jongerden uit Hoorn.

In den vreemde zijn

Het woord 'pelgrim' komt van het Latijnse woord Peregrinus, dat betekent: op de akker zijn, in den vreemde zijn, daar waar je niet huis bent. Een kenmerk van een pelgrim is de afwezigheid van huis en haard en vaderland. Het woord kan zowel de reis zelf betekenen als ook het verblijf, het wonen in een vreemd land.

De mens is in wezen een pelgrim

Alle religies en culturen kennen het fenomeen van het pelgrimeren. Door op pelgrimsreis te gaan, brengen wij tot uitdrukking dat de mens in wezen een pelgrim is. De eerste christenen werden ook wel 'mensen van de weg' genoemd. De weg letterlijk bedoeld: de apostelen gingen op reis en brachten de blijde boodschap. En de weg geestelijk bedoeld: ieder mens legt in zijn leven een levensweg af. De mens leeft en is onderweg op deze aarde. Maar dit leven is niet het uiteindelijke leven, maar slechts de overgang naar een ander leven. De pelgrim is dus onderweg, zolang hij leeft.

Vastigheid en loslaten

In veel religies ondernemen mensen trektochten naar bepaalde plaatsen waar ze op een bijzondere manier Gods nabijheid verwachtten. Daarbij hoort ook dat men zich wil losmaken van de vertrouwde omgeving. In religies leefde het idee dat de mens twee polen heeft. De ene pool is dat hij vastigheid zoekt. De mens bouwt een huis om in te wonen. Hij bewerkt het

land om ervan te leven. De andere pool is die van reizen en pelgrimschap. De mens is altijd onderweg. Uiteindelijk is hij op weg naar God. Daarom is de mens in zijn leven voortdurend op weg, een voortdurende pelgrimschap.

Zichzelf en God her-vinden

Pelgrimeren kan ook een manier zijn om zichzelf te her-vinden. Te vinden in zichzelf en met zichzelf ook God te ontdekken. De pelgrim erkent dat hij de antwoorden op de diepste vragen van zijn leven niet kent. Hij gaat op reis om antwoorden te vinden. Pelgrimeren betekent ook de weg van ons verlangen gaan. Dat verlangen is het spoor dat God in ons hart heeft getrokken. Pelgrims willen zich op hun weg openen voor God. Ze willen alles loslaten. En hopen op de bestemming van hun tocht Gods helende kracht op een bijzondere manier te ervaren.

Alleen thuis bij God

Pelgrims willen nieuwe ervaringen opdoen. Jezus citeert in het evangelie naar Lucas een spreekwoord dat ook de Grieken kenden: "De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen." (Lucas 9,58). Jezus stelt hier de mens tegenover de dieren, die weliswaar ook rondtrekken en vliegen, maar toch holen en nesten hebben waar ze kunnen uitrusten. De mens is echter van nature dakloos. Uiteindelijk is hij alleen bij God thuis. <

Beleef Pasen...

In de decembermaand wordt je als vanzelf meegenomen in de kerstsfeer. Met Pasen is dat altijd wat anders. Toch worden we juist in de Goede Week uitgenodigd om mee te gaan in de sfeer van wat er ooit gebeurde in Jeruzalem. Hoe Jezus enkele dagen nadat Hij als koning was binnengehaald, als een misdadiger gekruisigd werd. En hoe Hij de avond voor deze kruisdood, zijn eigen lichaam en bloed -zijn leven- geeft aan zijn apostelen?

Met de dagen vóór Pasen, het paastriduüm, lopen we in de kerk als het ware met Jezus mee, een mini-bedevoart. Op Witte Donderdag worden we genodigd rond de Maaltijd van de Heer in een plechtige, maar feestelijke viering. Maar we verlaten de kerk in stilte nadat we gehoord hebben dat zijn verrader in aantocht is. Als we op Goede Vrijdag terugkeren, lopen we -in aandachtige stilte- de kruisweg met de Heer. Waar sta ik langs die Via Dolorosa...? Of we nemen deel aan de altijd indrukwekkende Goede Vrijdagplechtigheid met het lijdensverhaal volgens Johannes. Nog stiller van binnen verlaten we wederom de kerk, om er in de donkere paasnacht terug te keren. In de duisternis wachten we op dat ene vlammetje van de paaskaars, dat het nieuwe licht en het nieuwe leven in de kerk brengt. In de stilte wachten we op dat ene woord, alleluia, dat steeds luider gaat klinken, als teken dat alles weer leeft...

Witte donderdag

Zelf heb ik immers van de Heer de overlevering ontvangen die ik u op mijn beurt heb doorgegeven, dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd, brood nam, en na gedankt te hebben, het brak en zeide: 'Dit is mijn lichaam voor u. Doet dit tot mijn gedachtenis.' Zo ook na de maaltijd de beker, met de woorden: 'Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed. Doet dit, elke keer dat gij hem drinkt, tot mijn gedachtenis.' Telkens als gij dit brood eet en de beker drinkt, verkondigt gij de dood des Heren, totdat Hij komt.

1 Kor. 11,23-26

Het Laatste Avondmaal, anoniem, circa 1520, Rijksmuseum Amsterdam

Kunt u helaas niet mee op de bedevaart? Volg ons dan via www.bisdomhaarlem.nl en via facebook.com/bisdombedevaart. Graag ook uw gebed gevraagd voor de bedevaart.

Goede vrijdag

Vanaf het zesde uur viel er een duisternis over het hele land, tot aan het negende uur toe. (...) Jezus slaakte een luide kreet en gaf de geest. Toen scheurde het voorhangsel van de tempel van boven tot onder in tweeën. De honderdman die tegenover Hem post had gevat en zag dat Hij onder zulke omstandigheden de geest had gegeven, riep uit: 'Waarlijk, deze mens was een Zoon van God'.

Mc 15, 33.37-39

Graflegging van Christus, mozaïek in de Heilig Grafkerk in Jeruzalem.

Pasen

Op de eerste dag van de week kwam Maria Magdalena vroeg in de morgen – het was nog donker – bij het graf en zag dat de steen van het graf was weggerold. Zij liep snel naar Simon Petrus en naar de andere, de door Jezus beminde leerling, en zei tot hen: 'Ze hebben de Heer uit het graf genomen en wij weten niet waar ze Hem hebben neergelegd.' Daarop gingen Petrus en de andere leerlingen op weg naar het graf. Ze liepen samen vlug voort, maar die andere leerling snelde snelde Petrus vooruit en kwam het eerst bij het graf aan. Vooroverbukkend zag hij de zwachtels liggen, maar hij ging niet naar binnen. Simon Petrus die hem volgde, kwam ook bij het graf en trad wel binnen. Hij zag dat de zwachtels er lagen, maar dat de zweetdoek die zijn hoofd had bedekt, niet bij de zwachtels lag, maar ergens afzonderlijk opgerold op een andere plaats. Toen pas ging ook de andere leerling die het eerst bij het graf was aangekomen, naar binnen; hij zag en geloofde.

Joh. 20,1-8

De apostelen Petrus en Johannes rennen naar het graf op paasmorgen, Eugène Burnand, 1898, Musée d'Orsay

Paaspuzzel

Horizontaal

1 stelling, **6** tangens, **8** volksmenner, **16** boomloot, **17** weefsel, **19** deel van een fuik, **20** onvoltooid, **22** Japanse papiervouwkunst, **25** dracht, **28** jong kind, **29** boekformaat, **31** Londense taxi, **32** Aziaat, **34** voedsel, **36** gewelfde doorgang, **38** stofnaam, **39** onbepaald voornaamwoord, **40** betweter, **42** ordinaire, slonzige vrouw, **45** scheepsdeel, **47** deel van het lichaam, **49** herkauwer, **50** tandarm zoogdier, **52** stap, **53** wentelen, **55** grap, **57** voorwendsel, **60** studeren, **61** dapper persoon, **62** rivier (Spaans), **63** deel van een fiets, **66** haaruitval, **68** kwaal aan de luchtwegen, **70** er goed uitzien, **72** lekkernij, **76** woordvoerder, **78** belangrijke gebeurtenis, **79** bericht, **80** goud (symbool), **81** delfplaats, **83** schaakterm, **84** Griekse letter, **86** Deense munt, **88** uiting van aarzeling, **89** schreeuwen, **91** mythologische figuur, **92** grief, **94** energie, **95** mythologische tovenaars, **97** klankweerkantsing, **98** vrees, **101** deel van de borst, **103** sportterm, **104** open strook in een bos, **106** oorvijs, **107** wapenrusting, **108** wig, **109** anti, **111** levendigheid, **113** olm, **114** oud vrouwtje, **115** man, **116** altijdgroene heester, **118** nauwte, **120** heidemeer, **121** omslag voor papieren, **123** dokter, **125** deel van een opera, **126** de mindere, **129** haarkrul, **131** Franse schilder, **133** advies, **135** draagstuk, **138** kraag, **140** thans, **141** loofboom, **143** gaard, **144** rel, **145** vreemd, **147** middelbaar onderwijs, **149** van de, **151** Spaanse edelman, **152** sportvereniging, **154** bezemen, **157** nietsdoen, **159** vat, **161** volksplanting, **163** muziekteken, **164** ontroering, **167** klokjesbloem, **168** kramp van het middenrif, **170** deel van een Schotse familienaam, **172** voorzetsel, **173** smerig, **174** oosterse godsdienst, **176** gastvrouw, **179** faam, **181** lengtemaat, **183** inwoner van de Verenigde Staten, **184** broekdraagband, **185** naaldboom, **186** meten van diepte.

Verticaal

2 afgoden dienend, **3** akelig, **4** legerleiding, **5** rustig, **6** manco, **7** haarcrème, **9** lacherig meisje, **10** rivier in Duitsland, **11** te koop (afk.), **12** tegenover (afk.), **13** onzedig, **14** zonnegod, **15** grap, **18** inhoudsmaat, **21** eindstrijd, **23** kerkelijk gebruik, **24** kledingstuk, **26** getand wiel, **27** licht breekbaar, **30** geluid maken van een ezel, **32** iedereen, **33** bijwoord, **35** schoon, **37** feestelijk lied, **41** gelofte, **43** roemen, **44** bazige vrouw, **46** saluutschot, **48** lijdzaam, **51** Egyptische godin, **54** onbesmet, **55** Franse wijn, **56** deel van Azië, **58** devies, **59** burger, **62** verscheidenheid, **64** als onder, **65** verstrekken, **67** papegaai, **69** drassig land, **71** juist, **73** familielid, **74** onbeschaafd persoon, **75** oude munt, **77** inkeping, **82** plaats in Utrecht, **85** geoorloofd, **87** vrouw, **90** rotan, **91** dun, **93** vernemen, **95** snijwerktuig, **96** vrouwen naam, **98** opschudding, **99** flikkering, **100** heilig boek, **102** vader, **105** contra, **108** oosters weefsel, **110** korte tijd, **112** muzieknoot, **114** vol moeilijkheden, **117** vlekkenwater, **119** koek, **120** energiek, **122** gewoonte, **124** steeg, **126** mij, **127** roeispaan, **128** steensoort, **130** plaats, **132** verpleegster, **134** doffe slag, **136** insect, **137** rangschikken, **138** draaiend een gat maken, **139** spijkerstof, **142** onzuiver gewicht, **146** puistjes, **148** seizoen, **150** baatzucht, **152** vriesvak, **153** rijglaars, **155** inhoud, **156** niets, **158** nood, **160** klinknageltje, **162** rechtsvordering, **165** Afrikaanse stam, **166** Bijbelse reus, **169** slag, **171** elektro-nische schakeling, **175** minderjarig asielzoeker, **177** okido, **178** onbeweeglijk, **180** rivier in Siberië, **182** dun.

Breng de letters uit de overeenkomstig genummerde hokjes in het diagram over naar de hokjes hieronder. Indien de kruiswoordpuzzel juist is opgelost, ontstaat er een oplossing.

163	182	71	168	177	130	74	51	118	115	3	127	179	34	83	150	132
-----	-----	----	-----	-----	-----	----	----	-----	-----	---	-----	-----	----	----	-----	-----

*	P	A	U	Z	E	N	U	M	E	R	*
B	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
A	*	D	E	P	U	T	E	R	E	N	*
N	O	O	R	*	*	*	*	*	*	*	*
K	*	*	A	B	U	I	S	*	*	V	*
S	*	R	*	V	*	*	*	*	*	*	*
C	E	L	L	E	N	V	L	E	U	G	E
H	*	O	*	R	*	O	*	E	*	*	*
R	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
O	P	E	L	*	*	*	*	*	*	*	*
E	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
F	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
D	E	R	D	E	G	R	A	A	D	S	*

'n beetje crypto

Winnaars maart 2015:

- Dhr. J. Remkes, Amsterdam
- W. Smit, Zuidermeer
- Fam. Adrichem, Heemskerk

Stuur uw oplossing o.v.v. naam en adres voor 23 april 2015 naar de redactie van *SamenKerk*, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem. Onder de goede inzenders worden een aantal cadeaubonnen verloot.

Oplossing maart 2015

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
15		16			17			18		19			20		21
22	23			24		25		26			27				
28			29		30		31				32		33		
34			35		36		37				38				
	39			40	41					42	43				
44		45		46			47		48		49				
50	51		52			53			54			55		56	
	57	58			59		60					61			
62			63		64		65		66			67			
68			69		70		71		72		73		74		75
		76			77		78				79				80
81	82					83			84	85			86		87
88			89		90				91			92			93
				94				95			96		97		
98		99		100		101		102			103			104	105
106				107					108			109	110		
111			112			113			114				115		
					117			118	119				120		
121	122			123			124		125				126		127
			128				129	130			131		132		133
135		136		137		138			139		140			141	142
	143					144					145	146			147
148				149	150			151			152				153
154			155				156		157		158			159	160
							162		163			164	165		166
167							168		169		170		171		172
		173					174			175		176	177		178
179	180				181	182			183						
	184											186			

© Sanders puzzelboeken, Vaassen

Geef 'ns een boek cadeau

De komende weken is het weer zover. Een kleinkind, petekind of neefje of nichtje doet zijn of haar eerste communie of wordt gevormd. Van de ouders krijgen ze vaak een fiets of een horloge. Een bestekset behoort ook nog steeds tot de traditionele familiecadeaus bij deze gelegenheden. Als u geen spelcomputer of geld wilt geven (zeer aan te bevelen), geef dan eens een boek... Een boek over ons geloof!

Jezus kan niet voetballen is een prima boek voor een communicant of vormeling. Met vijftig verhalen uit het kinderleven van vandaag legt hulpbisschop Rob Mutsaerts (van Den Bosch) de betekenis van allerlei bijbelverhalen uit. De verhalen spreken de kinderen zeker aan. Na tweeduizend jaar praten we nog steeds over Jezus en Hij kon niet eens voetballen. Hoe komt dat toch? Messi kan absoluut voetballen, hij is 60 miljoen waard. Dat is wat de voetbalwereld wil betalen voor doelpunten van deze sterspeler. Maar ieder menskind is in de ogen van God van onschatbare waarde is. Daarom hangt aan jou geen prijskaartje, aldus Mutsaerts. Een leuk boek met leuke tekeningen, een uitstekend cadeau.

Voor de vormelingen, die tegenwoordig allemaal een mobieltje hebben, op Facebook zitten en twitteren, is wellicht het boek *Twitteren met God* een aardig cadeau (met bijbehorende app!). In het boek geeft priester Michel Remery antwoord op legio vragen van jongeren over het geloof, het leven en de Kerk. En dat in 140 tekens van een 'tweet'. Vragen over de oerknal, de schepping, de hemel, taken en functies in de Kerk, wat we op zondag in de kerk doen etc. krijgen allemaal een antwoord. Thema's over leven en dood, lifestyle worden eveneens behandeld. Bij alle 200 vragen wordt de mogelijkheid gegeven om dieper op de vraag in te gaan. Een catechismus anno nu als het ware. Een goed cadeau om te geven als geloofsoverdracht aan een klein- of petekind.

Als u toch in de boekwinkel bent, of online, gooi dan ook het boek *Gewoon over geloof*

in uw winkelmandje. Geef dat uzelf cadeau of de ouders van uw communicant of vormeling! Mgr. Rob Mutsaerts geeft in een losse schrijfstijl de lezer handvatten om de veelgehoorde, vaak wat negatieve reacties van mensen op geloven, Christen-zijn en Jezus en de Kerk te weerstaan. Een actueel boek want er wordt ingegaan op actuele situaties en personen. Ook een persoonlijk boek over het (geloofs) leven van de auteur in de Kerk van de jaren zeventig. Soms zal hij bij de lezer de wenkbrauwen doen fronsen. Maar dat is misschien goed, want het doet je nadenken over je eigen geloof in God en Jezus en hoe je in de Kerk en het Christelijk geloof staat anno 2015. Het boek daagt u uit om te kijken naar uw eigen houding richting Jezus als Gods Zoon en Redder van de mensen: koud, lauw of warm... "Lauwe types vindt Jezus maar niks. 'Ik ben wel katholiek, maar niet fanatiek', vindt Jezus maar een slogan van niks. Hij wil niet dat wij lauw zijn, dat we maar wat aanmodderen. Nee, zegt Hij, ga er voor de volle honderd procent voor!" (pag. 49).

Mutsaerts moet een aardige man (en bisschop) zijn, want voor beide boeken heeft hij maar liefst drie personen bereid gevonden een voorwoord te schrijven. Voetballer Mark van Bommel, oud-voorzitter PSV Harry van Raaij en bisschop Antoon Hurkmans voor het 'voetbaljeugdboek' en Frank Bosman, Anton Zijdeveld en Paul Cliteur voor zijn laatste boek. Dit laatste was een vooropgezet plan, want zo kwamen een gelovig katholiek (en theoloog), een protestantse agnost en een atheïst aan het woord over Mutsaerts' boek. Alleen al ieders voorwoord is het lezen waard. Uiteraard bevelen alle drie u dit boek aan. Cliteur schrijft, hoewel hij als atheïst niets heeft met het Christendom, dat "de vele waarden die Mutsaerts in dit mooie boek uitdraagt ook mijn waarden zijn. Dat ik ook vaak zijn standpunten deel. En ook dat ik genoten heb van zijn aanstekelijke enthousiaste stijl van schrijven. Het is een boek dat vele lezers verdient."

Fundamentalisme

De religies bevatten talrijke parels die telkens weer uit de modder opgedoken kunnen worden en dan beginnen te glanzen mits afgespoeld. Helaas zien we vandaag de dag ook de lelijke, mensvijandige kant van religies maar al te vaak. Reden om uiteen te zetten wat fundamentalisme eigenlijk is. De opinie in Nederland is, dat fundamentalisme een heel traditioneel en orthodox soort geloof is. Ten onrechte! Fundamentalisme is een modern verschijnsel en heeft weinig te maken met de traditioneel religieuze geleerdheid, die wordt juist genegeerd. De dikke commentaren op de heilige boeken, of dat nu Torah, Bijbel of Koran betreft, bevatten een waaier van interpretaties en verschillende meningen, waar een fundamentalist niets van moet hebben. Al die meningen schuift hij terzijde met het argument dat de ene waarheid daarin niet kan schuilen. De ene waarheid is vervolgens datgene wat hijzelf meent. Zijn opvatting beschouwt hij niet als interpretatie van de waarheid, maar als de waarheid zelf. Daaraan ontleent hij dan ook het recht om alle andere opvattingen als dwalingen te brandmerken. Het christenfundamentalisme dat eind 19^e eeuw in Amerika ontstond, was niet per se tegen de wetenschap: nogal wat fundamentalisten waren zelf natuurwetenschappers. Ze eisten echter van hun (protestante) religie dezelfde absolute eenduidige waarheid als in de wiskunde. De Bijbel bevat volgens hen geen verhalen maar PRINCIPES. Zij houden zich aan de fundamentele: vandaar het woord fundamentalist, oorspronkelijk een eretitel.

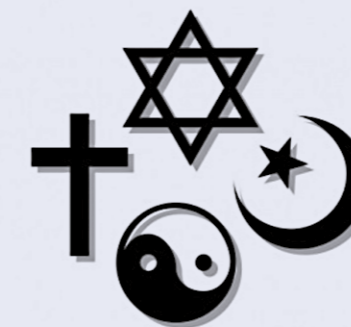
De fundamentalist heeft twee vijanden: de heiden en de grote groep van medegelovigen. De medegelovige is hem de grootste vijand; dit verklaart waarom het moslimfundamentalisme vooral onder moslims slachtoffers maakt. De islam kent een mooie spreuk (die door schrijver Afshin Ellian volkomen verkeerd is begrepen): "God weet het beter". Daarmee wordt een theologisch betoog afgesloten: de erkenning dat wij mensen God niet kunnen doorgronden en dat de wijsheid van God ons verre te boven gaat. Een fundamentalist moet niets hebben van zo'n uitspraak: hij weet precies wat God wil. Opmerkelijk genoeg zijn fundamentalisten vaak geen theologen, maar self-made schrijvers.

Het fundamentalisme blijft niet beperkt to de islam: we hebben al gezien dat Amerika de bakermat was, en ook heden ten

dage grijpt het protestantse fundamentalisme om zich heen. Wat de katholieke kerk betreft, hoeven we maar te denken aan de *Pius X broederschap*, waarvan de Holocaust ontkenkende pseudo-bisschop Williamson ons nog vers in het geheugen ligt. Overigens is het typerend voor katholiek fundamentalisme dat de Bijbel een geringe rol speelt. In plaats daarvan draait het om kerkelijke verklaringen, "goede pausen" (de *Pius X broederschap* verwerpt Vaticanum II, maar met name Johannes Paulus II), en de oude liturgie.

Wat het moslimfundamentalisme betreft, is het van belang om het volgende te signaleren: jodendom en christendom hadden vanouds in de islam een erkende plaats. Dat nu verdwijnt geheel in het fundamentalisme: kerken en kloosters worden belaagd, oude teksten zo uitgelegd dat alleen de islam mag blijven bestaan. In het moslimfundamentalistische document: *de vergeten plicht*, (Al-Fariah al-Gha'ibah) wordt de *jihad* zo uitgelegd dat het geen geestelijke inspanning is, maar gewapende strijd. Dit document werd rond 1980 geschreven en leidde tot de moord op de Egyptische president Sadat. Alhoewel de Koran met geen woord rept over een islamitische staat. De Koran zegt: "Wij (= God) hebben de Torah neergezonden waarin richtlijn en licht is." Hier wordt de hebreeuwse Bijbel als Gods woord beleden! Dan eindigt de passage met: "wie niet oordeelt volgens wat God heeft doen neerdalen is een ongelovige". Je zou zeggen dat hier jodendom en bijbel heel gunstig worden voorgesteld. De fundamentalist leest hier echter: "wie niet *regeert* volgens wat God heeft doen neerdalen, (lees: de Koran), is een ongelovige". Dus alle regeringen die niet strikt de Koran volgens, zijn ongelovig, juist en vooral als ze uit moslims bestaan! Zo wordt de Koran fundamentalistisch misbruikt. Daarom is het niet juist om van moslims te vragen zich te distantiëren van fundamentalisme; iedereen die er maar iets van weet, snapt dat de meeste slachtoffers zelf moslim zijn. Hetzelfde document vermeldt dat Constantinopel (Istanboel) de eerste stad is die door de islam is veroverd (inderdaad in 1453) en dat Rome, centrum van het Westers christendom, de tweede moet worden. Het is goed mogelijk dat IS dergelijke teksten door het hoofd spoken; reden te meer om als gelovigen van alle richtingen in Europa de handen ineen te slaan. <

Marcel Poorthuis

Jezus kan niet voetballen | Mgr. Rob Mutsaerts | ISBN 9789075717419 | Uitgeverij Malherbe en partner | € 9,95

Twitteren met God | Michel Remery | ISBN 9789492093035 | Uitgeverij Adveniat | € 13,90

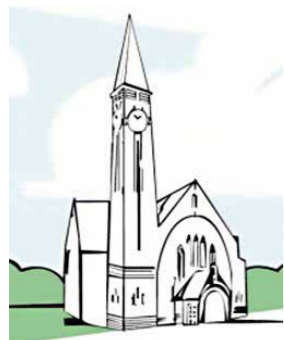
Gewoon over geloof | Mgr. Rob Mutsaerts | ISBN 9789075717914 | Uitgeverij Malberbe en partner | € 13,90

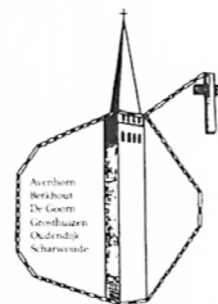
Zonder uitzondering zitten we in de parochiebladen midden in de Veertigdagentijd met in ieder blad aandacht voor de Bisschoppelijke Vastenactie. Ook blikt men al vooruit op de Goede Week en Pasen. In verschillende bladen een oproep voor de kinderen om bij de kerk een palmpasentok te komen maken. Soms met een duidelijke instructie erbij.

In *Sterre der Zee*, het parochieblad van Zeewolde, een uitgebreid verslag over de financiën en de vraagstukken waarvoor de parochie zich gesteld weet. Dat gebeurt niet vaak, deze openheid. Een grote vraag is hoe om te gaan met 'Open Haven', dat als gemeenschappelijke kerk en huisvesting wordt gebruikt. Er worden gelukkig diverse goede ideeën aangedragen, zoals meer gebruikers en een veiling (op 9 oktober 2015). Daarnaast een aankondiging van een 'dankjewelavond' voor de vrijwilligers. Deze was op 14 maart, maar helaas, omdat het programma niet verklapt werd, kunnen we nu nog niet zeggen hoe de vrijwilligers bedankt werden...

In *De Voorloper* van de St. Joannes de Doperparochie Grootebroek een verslag van een uitstapje naar Oudenbosch in Brabant, georganiseerd door de parochies van oostelijk West-Friesland. Als eerste werd het Zouavenmuseum bezocht en kreeg men er een rondleiding. Onder de zouaven, vrijwillige soldaten voor het pauselijk leger die onder andere rond 1870 getracht hebben Rome te verdedigen, kwamen velen uit West-Friesland. De heer P. de Vries uit Grootebroek overhandigende daarom enkele documenten van zouaaf H. Kleinschmit, en de heer P. Brieffies uit Hoogkarspel gaf een boek over historische personen uit West-Friesland, waaronder zouaaf Pieter Jong uit Lutjebroek. Na de lunch werd de beroemde basiliek bezocht. Van buiten een kopie van de St. Jan van Lateranen en van binnen een mini St. Pieterskerk. De dag werd hier afgesloten met een Eucharistieviering.

Meerdere parochies in ons bisdom kennen een 'Viering van meelevén'. Parochiecoördinator Tineke de Boer-Bleeker schrijft in het parochieblad van *De Goorn, Zes...één*, dat de Viering van meelevén haar eigen plek heeft veroverd. Vijf keer per jaar komen we samen, mensen met verdriet en mensen die de ander graag nabij willen zijn. In de praktijk blijkt dat deze vieringen vooral bezocht worden door mensen, die een dierbare hebben verloren. Met een avondwake en uitvaart, waarbij veel mensen meelevén betuigen, stopt het verdriet niet, in tegendeel.

In het vastennummer van *NicolaasNieuws* van de **Amsterdamse** Nicolaasparochie staan in drie artikelen de Tien Geboden centraal. Kapelaan Jim Schilder maakt een mooie vergelijking tussen de Tien Geboden uit het Oude Testament en de Bergrede uit het Nieuwe Testament, Sjoerd Mulder plaatst ze in het licht van de bevrijding uit Egypte en Liduine Reuser schrijft over Kerk en Staat, geloof en politiek, aan de hand van een schilderij van Ferdinand Bol. Ook is een mooi gedicht geplaatst van Muus Jacobse, getiteld 'De Woorden'. Eigenlijk het lezen waard voor iedereen...

Pastoraal werker Ariejan Kuin heeft afscheid genomen van de parochies in **Spanbroek** en **De Weere**. In het parochieblad *Sjaloom* is naast diverse dankwoorden ook zijn overweging bij zijn laatste vieringen opgenomen. "Vader, mag ik daar spelen in de woestijn", zo begint het. Kuin verhaalt over zijn geloofsleven, dat begon in Noord-Scharwoude. Ook verhaalt hij hoe hij met zijn vrouw Carla een tocht door Afrika heeft gemaakt, van de woestijn van Algerije, door Niger naar Kongo, waar hij een heerom bezocht. Daarna

wonen en werken in Amsterdam, om vervolgens theologie te gaan studeren. Sinds 2007 was hij als pastor werkzaam in wat nu regio De Waterkant is. De tocht gaat nu verder naar Utrecht, waar hij gaat werken voor de Franciscanen in Nederland.

De Zaaier van **Blaricum** en **Huizen** vermeldt in een artikel over de personele unie van deze parochies met de parochie van Laren, dat het delen van elkaars zorgen en toekomstplannen al snel tot nieuwe initiatieven blijkt te leiden. Zo is op voorstel van Laren besloten tot het gezamenlijk aanstellen van Maurice Lagemaat als jongerenwerker. Hij zal niet alleen optrekken met jongeren, maar ook de pastores en begeleiders van catechesegroepen adviseren en toerusten. Verderop stelt Lagemaat (34) zich voor en vertelt over zijn plannen voor deze drie parochies.

Bij Pasen behoren we te denken aan leven en dood. In het **Heemstedse Tweeluik** werd vorig jaar aandacht besteed aan de bijbelse achtergronden van de paashaas (jawel!) en in dit paasnummer het paasei. Zoals een vogel tweemaal geboren wordt – eenmaal als ei en daarna uit het ei – zo is ook Christus tweemaal geboren: eerst te Bethlehem en daarna met Pasen 'uit een nieuw stenen graf'. Goed om te weten als we op Eerste Paasdag een eitje tikken...

Feest in de H. Geestparochie, Amstelveen, in de regio **Amstelland**, want de heer Peter Verstraten kreeg op 1 maart de pauselijke onderscheiding *Pro Ecclesia et Pontifice* uitgereikt. De versierselen werden hem door zijn kleindochter Amber opgespeld. Zo lasen we in **Het Kompas**. Hij kreeg deze onderscheiding voor zijn inzet als vicevoorzitter van het voormalige parochiebestuur en het voorzitterschap van het regionale bestuur Amstelland. Gefeliciteerd.

1

< 1. Bavopenning

De gemeenschap van de H.M.M. Alacoquekerk in Egmond aan den Hoef zette op zondag 8 februari haar vrijwilligers in het zonnetje. Mevrouw Nelly Belleman ontving op deze dag de bisschoppelijke onderscheiding – de Bavopenning. Pastoor Anton Overmars mocht deze namens bisschop Punt uitreiken wegens gedurende meer dan 50 jaar vrijwilliger zijn van de kerk op zeer veel terreinen, zoals voorganger in avondwakes en vieringen van Woord, Gebed en Communie, bestuurslid, lid van de parochieraad en nu de locatieraad, medewerker van het secretariaat, lid van het koor, bezoekwerk aan parochianen etc. Mevrouw Belleman was zeer aangenaam verrast en zichtbaar blij met deze waardering. >

2

< 2. Herdenkingsjaar Maarschalkerweerd

Dit jaar is het 100 jaar geleden dat de grote orgelbouwer Michael Maarschalkerweerd (1838-1915) is overleden. Zijn orgels zijn in veel katholieke kerken terug te vinden. In Nederland zijn er nog 125 te vinden, waarvan acht in ons bisdom. Toen in 1853 de bisschoppelijke hiërarchie werd hersteld, werden overal nieuwe kerken gebouwd (en schuilkerken verlaten). En veel van die nieuwe kerken wilden een nieuw orgel. Zijn orgels horen bij de katholieke emancipatie van de 19e eeuw en het rijke roomse leven. Ze zijn o.a. te vinden in de Onze Lieve Vrouwekerk (Amsterdam), HH. Petrus en Paulus (Bergen) en HH. Cyriacus en Franciscus (Hoorn). Het meest bekende instrument van Maarschalkerweerd staat ook in ons bisdom, zij het niet in een kerk: het is het orgel van het Concertgebouw in Amsterdam! Meer info: <http://www.maarschalkerweerd.info>. >

3

< 3. Faith - Glossy over huwelijk, liefde en trouw

Faith is een eenmalige inspirerende glossy over huwelijk, liefde en trouw, die afgelopen maart is verschenen. In de glossy staan onder andere psychologische verhalen, achtergrondverhalen en interviews. Het is een mooi cadeau voor bijvoorbeeld een huwelijk of huwelijksjubileum. Maar ook om bijvoorbeeld weg te geven bij de huwelijksvoorbereiding in een parochie. Faith is uitgegeven met medewerking van

4

5

Alpha Nederland/Marriage Course. Het magazine bevat 88 pagina's en kost € 8,95. De bestellen o.a. via Uitgeverij Ark Media: www.arkmedia.nl >

< 4. Verkiezingen bij de KRO

Wilt u actief meepraten over de koers van de KRO? Dan hebt u nu de kans. Dit jaar worden verkiezingen gehouden voor de ledenraad, het hoogste orgaan van de KRO. De ledenraad heeft in elk bisdom een afdeling. Het bisdom Haarlem-Amsterdam telt heel veel KRO-leden: 67.418. Onze afdeling heeft negen leden in de ledenraad. We hebben twee vacatures. Vanaf 25 april kunt u zich kandidaat stellen. Hoe dat gaat leest u dan in de KRO-bladen en op de website van de KRO. Wilt u meer weten, mail dan naar Louis Naus (voorzitter) en José van Leerdam-Dekker (secretaris) via afdelingsraad.haarlem-amsterdam@kro.nl. >

< 5. Abdijdag voor verzorgers en verplegers

Voor mantelzorgers, thuiszorgers, verpleegkundigen en al die andere werkers in de zorg is er op vrijdag 17 april een dag om even op adem te komen in en om de abdij van Egmond. 'Ontdek de monnik in jezelf', is de uitdaging van deze eendaagse retraite voor zorgers die terugverlangen naar de bezieling waarmee ze ooit begonnen. De dag wordt geleid door KRO/RKK programmamaker Leo Fijen. Tijdens deze abdijdag gaan de deelnemers, met behulp van de levenslessen van de monniken, op pelgrimstocht om de weg naar hun bezieling opnieuw te vinden. Van 10.00 tot 17.30 uur, kosten € 55 p.p. Inschrijven via: www.abdijvanegmond.nl >

< 6. Liduinajaar

Schiedam viert dit jaar het Liduinajaar met vele activiteiten. Liduina was een Schiedams meisje uit de 14e eeuw, die op zestienjarige leeftijd bedlegerig werd na een val op het ijs. Haar fysieke toestand werd nooit meer de oude en zij sleet haar leven op bed, tot zij op 53-jarige leeftijd overleed. Haar opstandigheid tegen haar lijden, zette ze om in een passie voor Jezus. Haar houding maakte diepe indruk op haar omgeving en veel mensen kwamen op bezoek. Liduina groeide uit tot de patroon van

de zieken. In de week van 11-19 april worden veel activiteiten gehouden. Op 17 april start een serie lezingen door pater Leo de Jong over haar tijd en de stad waar zij leefde. Meer info: www.ontdekschiedam.nu. >

> 7. Open dag Theologisch Instituut St. Bonifatius

Het Sint Bonifatiusinstituut geeft vele mogelijkheden om te verdiepen in het katholieke geloof: van korte cursussen tot het in deeltijd behalen van een bachelor of master in de theologie. De colleges en cursussen vinden (voornamelijk) op zaterdag plaats. Voor belangstellenden houdt het Bonifatius Instituut in Vogelenzang op zaterdag 18 april 2015 een open dag. U kunt een dagdeel of een hele dag kennismaken met studenten en docenten op een plek waar geloof en studie hand in hand gaan. Meer info: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl, aanmelden via evenementen@tiltenberg.org. >

> 8. Paus kondigt extra 'Heilig Jaar' aan

Op vrijdag 13 maart 2015 in de Sint Pieter in Rome kondigde paus Franciscus een buitengewoon Heilig Jaar aan dat op 8 december 2015 zal beginnen en op het feest van Christus Koning, 20 november 2016, zal worden afgesloten. De bedoeling van het Heilig Jaar van de Goddelijke Barmhartigheid is een extra geestelijke toegang te openen naar Gods barmhartigheid. Het Heilig Jaar is een uitnodiging aan allen om terug te keren naar Gods barmhartigheid, te biechten en de bijzondere aflaat van het Heilig Jaar te verkrijgen. Op 8 december zal het vijftig jaar geleden zijn dat het Tweede Vaticaans Concilie werd afgesloten. Op die dag zal de heilige deur – een van de toegangsdeuren tot de basiliek, de poort die normaal dichtgemetseld is – door de paus worden geopend, een plechtigheid die door de paus of een afgezant wordt herhaald met een heilige deur in de andere drie grote basilieken (H. Paulus Buiten De Muren, Santa Maria Maggiore en de St. Jan van Lateranen). >

> 9. De Bavo kathedraal bloeit

Van 24 april t/m Koningsdag 27 april staat de Nieuwe Bavo helemaal in het teken van bloemen. Tijdens het evenement 'De Nieuwe

Bavo bloeit - voorjaarsbloemen en bloemmozaïeken' wordt de Haarlemse kathedraal versierd met prachtige bloemsierkunst en bloemmozaïeken. Dit nieuwe evenement bouwt voort op een oude traditie waarbij kathedralen tijdens bijzondere vieringen en Hoogfeesten zeer uitbundig versierd werden. Tijdens dit evenement wordt aansluiting gezocht bij het Bloemencorso Bollenstreek dat het laatste weekend van april plaatsvindt. De bekende Leidse bloemist Charles van der Voort (de bloemist die met Pasen het bloemwerk op het Sint Pieterplein verzorgt) zal zijn medewerking verlenen. Naast de bloemen kunt u genieten van live muziek, een foto-expositie van Niels Polak, en vinden er diverse activiteiten plaats. Meer info over openingstijden en prijzen: www.denieuwebavobloeit.nl >

> 10. Kathedrale koor gaat mee naar Rome

Bijna 800 pelgrims uit ons bisdom gaan van 2 t/m 7 mei a.s. op bedevaart naar Rome. Het Kathedrale Koor zal deze reis muzikaal verzorgen en op verschillende bijzondere plekken zingen. Ruim 90 kinderen en (jong) volwassenen zijn zich daar momenteel druk op aan het voorbereiden, niet in de laatste plaats om deze reis ook financieel mogelijk te maken. Naast subsidies en eigen acties, moet het koor nog de nodige financiële bronnen aanboren, omdat deze unieke reis ook kostbaar is. Zij doen daarom ook een vriendelijk beroep op u, lezers van *Samen Kerk*, met de vraag of u hen wellicht met een gift wilt ondersteunen. De koorleden zijn zich bewust van het feit dat zij in Rome de muzikale representanten zijn van ons bisdom en de provincie Noord Holland. Zij willen daarmee in Rome een goed 'visitekaartje' afgeven. Als u daarvoor iets over heeft, dan mag u dat storten op rekening: NL06 INGB 0000370646 t.n.v. Stichting muziekinstituut vd Sint Bavo te Haarlem.

Op zondag 26 april a.s. zal het Kathedrale Koor om 13.00 uur een concert geven in de kathedraal van Haarlem, waarin zij hun Rome repertoire ten gehore zullen brengen. U bent daarbij van harte welkom. >

6

7

8

9

10

Vorbereidingen Wereld Jongerendagen Krakau (2016) van start!

Op zondag 29 maart werd hét startsein gegeven voor de Wereld Jongerendagen (WJD), volgend jaar in Krakau (Polen). Jongeren van 16 t/m 30 jaar worden uitgenodigd voor een onvergetelijke WJD ervaring met de geheel verzorgde 14-daagse reis van Bisdom Haarlem-Amsterdam!

Wat staat er op het programma?

Op weg naar Krakau reizen we per bus via Tsjechië en verblijven we in één van de mooiste steden van Europa, Praag. In Praag zijn we te gast bij de Gemeenschap van Sant'Egidio die vanuit een groep studenten is ontstaan. Vanuit hun geloof zijn zij de vrienden geworden van de armen van Praag, onder wie daklozen, Romakinderen en ouderen. We trekken er op uit naar bijzondere plekken, voor ontmoetingen en leuke activiteiten, want er is in Praag genoeg te doen! Op weg naar Krakau, maken we een tussenstop in Auschwitz, het grootste concentratiekamp uit de Tweede Wereldoorlog. Na het bezoek aan deze indrukwekkende plaats vertrekken we naar onze eindbestemming Krakau! Daar beleef je met miljoenen andere jongeren en paus Franciscus de WJD. Een luxe touringcar brengt je overal naartoe zodat je comfortabel kunt reizen. Wij zorgen voor entertainment, ontspanning en kennismaking. Het programma is onder voorbehoud.

Wat zijn de kosten?

De kosten worden op dit moment ingeschat op € 800, maar zijn nog niet definitief vastgesteld. We verwachten de defini-

tieve prijs aan het begin van de zomervakantie van 2015. Maak je tijdens de reis geen zorgen over vervoer en maaltijden. Dit is samen met alle kosten voor het programma inbegrepen in de prijs. Het reisbedrag is inclusief € 100 sponsoring van bisschop Punt en hulpbisschop Hendriks. Niet iedereen heeft het geld voor handen. Kijk op de website voor ideeën om het bedrag bij elkaar te sparen.

Voor wie en wanneer?

Deze reis is van 20 juli t/m 2 augustus 2016 voor alle jongeren van 16 t/m 30 jaar uit het bisdom Haarlem- Amsterdam (Noord-Holland en Zuidelijk Flevoland). Het hele jaar door organiseert het bisdom activiteiten waar je alvast andere jongeren kunt leren kennen. Kijk op de website voor de actuele agenda.

Posters, flyers en meer informatie

Posters en flyers zijn aan te vragen via info@jongbisdomhaarlem.nl. Aan het begin van de zomervakantie komt er een nieuwe folder en poster uit, met meer specifieke informatie over de reis van ons bisdom. Voor actuele informatie kijkt u op www.jongbisdomhaarlem.nl. Heeft u niet gevonden wat u zocht? Neem dan contact op met Marius van der Knaap: mvanderknaap@bisdomhaarlem-amsterdam.nl, 023-5112635.

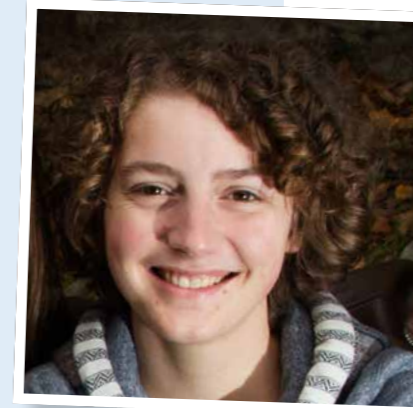
Ik ga mee naar Rome omdat...

Met nog minder dan één maand te gaan bereiden vele honderden pelgrims uit ons bisdom zich voor op een unieke reis naar Rome. Onder hen bevinden zich 54 jongeren in de leeftijd van 18 t/m 30 jaar. Aan een paar jongeren is gevraagd waarom zij mee gaan naar Rome. Bent u nieuwsgierig naar hun reacties? Lees hier wat zij op deze vraag hebben geantwoord!

Cecilia Nolden (20) uit Akersloot:

"Ik ga mee naar Rome, omdat het gewoon SUPERGAAF is! Ik ben katholiek opgevoed en heb altijd al naar Rome gewild voor de mooie kerken, de cultuur, het eten en om natuurlijk de Paus te zien. Nadat ik wist dat er een aantal van mijn katholieke vrienden ook gingen en toen ik de mogelijkheid kreeg om er naar toe te gaan, heb ik mij gelijk ingeschreven. Ik heb er heel erg veel zin in en ik hoop dat het een reis wordt om nooit te vergeten."

Niels Rutten (28) uit De Cocksdorp:

"Als geboren en getogen Texelaar heb ik aan de vaste wal dierwetenschappen gestudeerd. De reis naar Rome was een cadeau van mijn ouders voor mijn afstuderen. Het lijkt me heel bijzonder om het centrum van onze kerk en de paus te bezoeken. Eerlijk gezegd ben ik sinds paus Franciscus wel weer wat trotser op de katholieke kerk. Helemaal mooi is het dat er een flinke groep jongeren meegaat op bedevaart. Het is toch leuker om dit met een groep jonge mensen uit het hele bisdom te ondernemen. Ik kijk er in elk geval nu al naar uit."

Nico Vennik (24) uit Middenmeer:

"Eerst twijfelde ik of ik wel mee wilde gaan, omdat er geen andere jongeren uit mijn parochie mee gaan. Ik wilde altijd al heel graag naar Rome vanwege de historie en vele mooie andere culturele bezienswaardigheden. Op de laatste dag van inschrijven heb ik de knoop doorgehakt en heb ik ervoor gekozen om mee te gaan. Ik hoop een mooie reis mee te maken en nieuwe vrienden te maken."

agenda

- >> 12 april Kennismakingsdag tienerprogramma bisdombedevaart, Beverwijk
- >> 12 april Kennismakingsdag jongerenprogramma bisdombedevaart, Vogelenzang
- >> 16 april Ouderavond tienerprogramma Bisdombedevaart, Haarlem
- >> 2-9 mei Tiener- en jongerenprogramma Bisdombedevaart, Rome
- >> 23 mei Diocesane vormselviering, Heiloo
- >> 6-7 juni KJD-Festival, Nieuwkuijk
- >> 13 juni Bavo-dag, Haarlem
- >> 13 juni Netwerkbijeenkomst voor jongerenwerkers, Haarlem
- >> 21 juni Jongerenprogramma St. Jansprocessie, te Laren

Meer informatie over de activiteiten:
www.jongbisdomhaarlem.nl
info@jongbisdomhaarlem.nl
023-5112635

Monumentenwacht Noord-Holland

Bouwkundige inspecties en adviezen aan particulieren, ondernemingen, stichtingen en overheden over monumentale gebouwen in Noord-Holland

- Beoordeling van offertes en prijsopgaven
- Bereikbaarheids- en veiligheidsplannen

info@monumentenwachtnoordholland.nl
www.monumentenwachtnoordholland.nl

T: 075 6474588
F: 075 6474593
Veerdijk 32, 1531 MS Wormer
Postbus 79, 1520 AB Wormerveer

VREEKER BEGRAAFPLAATSSERVICE

www.begraafplaatservice.nl

- Padverhardingen
- Groenbeheer
- Boomverzorging
- Beschoeiingen en keerwanden
- Oplossingen voor grondwateroverlast
- Knekelputten
- Grafbekisting, loopplanken en transportkar
- Natuursteen, Grafmonumenten
- Grafdelven
- Graven ruimen
- Op- en herbegraven
- Grafkelders
- Urnen bestemmingen
- Aanleg en uitbreiding
- Renovatie en herindeling
- Onderhoudswerkzaamheden

De Hout 47, 1607 HB Hem
T: 0228-544484 • F: 0228-544651

BETROKKEN
DUURZAAM
VERNIEUWEND

Met zorg betrokken

**UITVAARTVERZORGING
A. DE JONG**

sinds 1966 een vertrouwd gezicht voor een uitvaart vanuit het bisdom

persoonlijke begeleiding vanuit een familiebedrijf

Alle persoonlijke en rituele wensen zijn mogelijk.

voor vrijblijvende inlichtingen: tel.: (020) 676 1337
Cliostraat 42, 1077 KJ Amsterdam, dejong@uitvaart.nl
www.amsterdamuitvaart.nl

lid van de BGNU   uitvaartverzekeringen

CREATIEVE ONTWERPEN

- magazines
- kranten
- boeken
- folders
- huisstijlen
- leaflets
- brochures

novente
vormgevers

Neem gewoon eens vrijblijvend contact op.
novente.nl | (0318) 45 67 78

Theologie studeren
is sterker worden, sterker in je eigen geloof, krachtiger om anderen te helpen hun weg te vinden in het geloof.

DE TILTENBERG

18 april 2015
OPEN DAG
OP DE TILTENBERG
VAN THEOLOGISCH
INSTITUUT SINT
BONIFATIUS

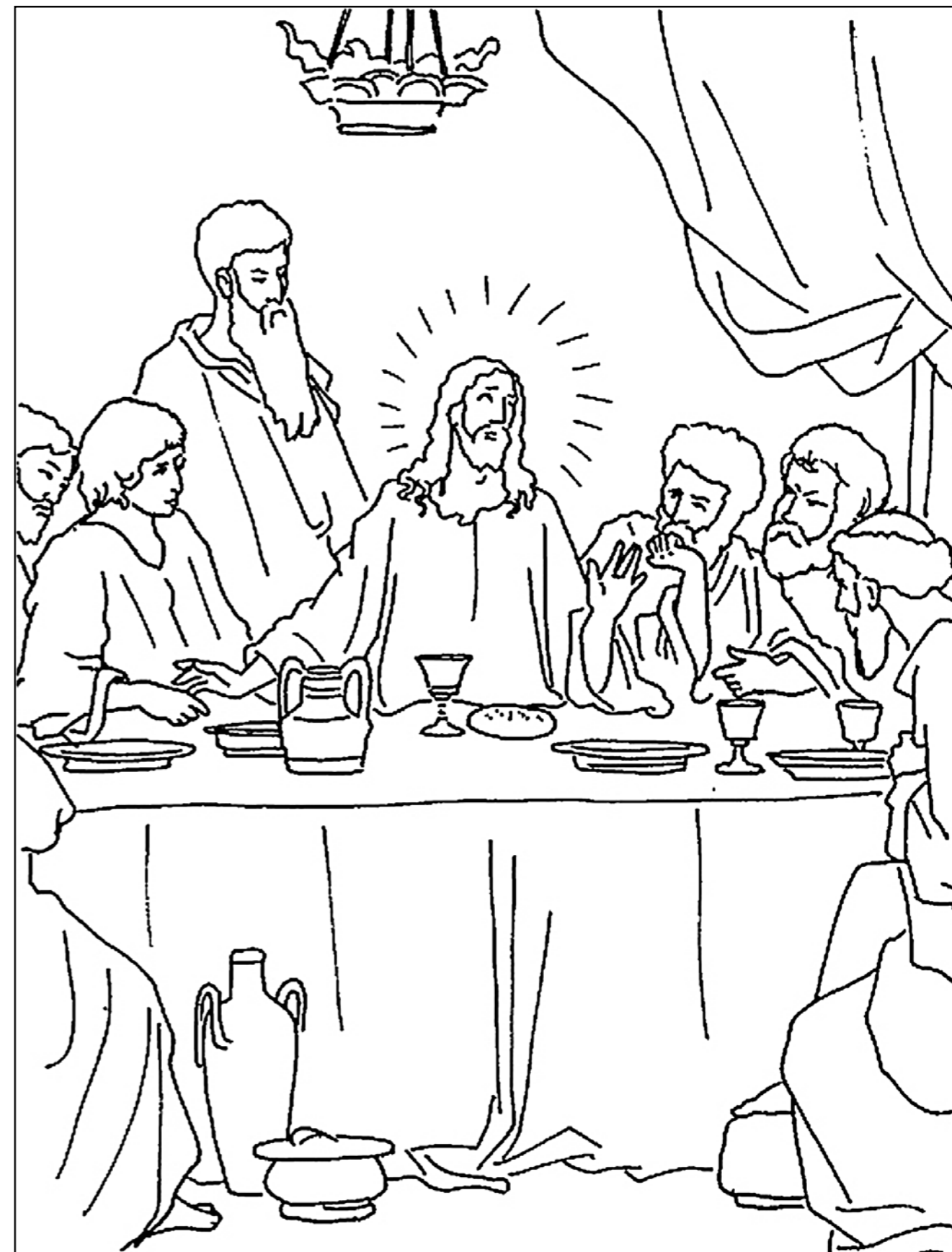
Opleidingscentrum De Tiltenberg biedt naast de priesteropleiding ook andere mogelijkheden voor (deeltijd)studie aan het Sint Bonifatiusinstituut.

Informatie over de Open Dag vindt u via: www.tiltenberg.org

Nieuwe econoom voor het bisdom

Met ingang van 1 april 2015 zal de heer Thom van der Steen MBA (rechts) in dienst treden bij het Bisdom van Haarlem-Amsterdam. Hij zal medio mei de huidige algemeen econoom, de heer drs. Emile Duijsens (links) opvolgen, die eind februari jl. de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. De heer Van der Steen was ruim zes jaar werkzaam als financieel directeur bij Brinks Nederland. Mgr. Punt: "In ben verheugd dat we in de heer Van der Steen een nieuwe algemeen econoom hebben gevonden en ik wens hem zegen en alle goeds in zijn nieuwe functie. Nu reeds spreek ik mijn grote waardering en dank uit naar de heer Duijsens die twintig jaar de functie van algemeen econoom heeft bekleed en daarin veel voor ons bisdom heeft betekend."

Maak een mooi kunstwerk van deze kleurplaat in en stuur hem voor 23 april 2015 naar Redactie *Samen Kerk*, Nieuwe Gracht 80, 2011 NJ Haarlem. Vermeld je naam, adres en leeftijd.

Voor de vijf mooiste inzendingen hebben we een leuk cadeau!

Uw bericht voor de Paus

Het bisdom reist in de meivakantie met bijna 800 personen naar Rome. Zij zullen o.a. een bezoek brengen aan Paus Franciscus. De redactie van *Samen Kerk* vraagt aan u: welke boodschap zou u aan Paus Franciscus willen overbrengen? Stuur uw reactie, een

brief of kaart, naar *Samen Kerk*, postbus 1053, 2001 BB Haarlem. De redactie van *Samen Kerk* zorgt ervoor dat bisschop Punt al uw berichten zal overhandigen aan Paus Franciscus. Graag ontvangen we uw reactie voor 23 april a.s. voorzien van uw naam en adres.

